

УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ КАБІНЕТ У ПРАЗІ
під керівництвом проф. д-ра Яна Славіка

CABINET HISTORIQUE UKRAINIEN à PRAGUE
sous la direction du prof. d-r. J. Slavík

Praha IV, Loretánské nám. 109. Tchécoslovaquie.

II 8612/5
Бюлетень

Українського Історичного кабінету
в Празі.

69669 /
1
№ 1.

Bulletin

du Cabinet historique ukrainien
à Prague.

№ 1.

725
Прага
1932.

УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ КАБІНЕТ У ПРАЗІ

під керівництвом Проф. Д-ра Яна С л а в і к а

Cabinet historique ukrainien à Prague
sous la direction du prof. d-r J. S l a v i k.

Praha IV. Loretánské nám. 109. Tchécoslovaquie.

69669

Б Ю Л Е Т Е Н Ъ

УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО КАБІНЕТУ В ПРАЗІ

Ч. I.

B U L L E T I N
du Cabinet historique ukrainien
à Prague

N I.

П р а г а .

1932.

П р а г а, 15-го січня 1932р.

Рік 1931, фактично перший рік існування Українського Історичного кабінету, використано лише частково для наукової роботи. Багато часу було присвячено справі організації при кабінеті бібліотеки, спеціального пресового відділу та архіву. Заклик Історичного кабінету про надсилку матеріалів зустрів прихильний відгук з боку цілого українського громадянства.

Потреба утворення в Європі постітійного українського культурного осередку, до якого можна було б зібрати необхідні матеріали для науково-дослідчої праці з історії України, вже назріла давно. Дуже незначний і не систематично зібраний в європейських бібліотеках український матеріал, звичайно не міг задовольнити потреби чужоземних дослідників, що працюють над історією України. Та й самі відомості про українську історичну літературу не завжди можна за кордоном роздобути, особливо за добу революційну, яка бібліографічно ще мало опрацьована. Тому назріла потреба і в організації бібліографічної бази. На цю справу Історичний кабінет звернув велику увагу і приступив до її переведення.

Зокрема кабінет почав бібліографічне опрацьовування і газетного матеріалу,

який ще мало розроблений, а є дуже цінним джерелом історичних подій, особливо з доби революційної.

Історичну літературу, що виходить друком, починаючи з 1931р. кабінет опрацьовує систематично, звичайно, поскільки на те дозволяють матеріали. Літературу, що вийшла до 1931р., кабінет опрацьовує в міру можливості.

Український Історичний кабінет утворено в Празі заходами чеських учених і діячів на ниві взаємного культурного пізнання словян. Для такого правдивого пізнання України - на підставі наукових студій і має працювати Український Історичний кабінет.

ІЗ ПРАЦІ УКРАЇН. ІСТОР. КАБІНЕТУ В 1931р. :

І. Б і б л і о г р а ф і я.

- а/ Опрацьовано бібліографію української преси з 1816 до 1930р. і матеріали занесено на картки.
- б/ Провадилася робота над бібліографією ріжних видань, що вийшли до 1931р./книги та статті із журналів і газет./
- в/ Провадилася систематична робота над бібліографією видань за 1931р./книги та статті із журналів і газет./
- г/ Опрацьовано сесіс,у в українській пресі за 1931р.

На 1-е січня 1932р. картотека Істор. кабінету налічує по над 6.000 карток бібліографічно опрацьованих матеріалів.

Разом із бібліографічним опрацьованням української преси за 1931р. виготовлено місячні огляди українського життя.

ІІ. БІБЛІОТЕКА.

Бібліотека Історичного кабінету поповнюється лише матеріалами, що надходять в дар, - купувати матеріялів кабінет не може через відсутність на ту ціль необхідних грошових засобів.

В 1931р. постуило:

а/ К н и г и / 1888-1931р.р./

назв 498
примірників . . . 64Г

На мовах:

українській . . . 398 назв.
чужоземних . . . 100 -

б/ К у р н а л и / 1851-1931р.р./

назв 166
примірників . . . 2059

На мовах:

українській . . . 137 назв.
чужоземних . . . 29 -

Розподіл журналів по землях, в яких вони виходять:

У.С.Р.Р.	5 назв.
Галичина	42 -
Буковина	1 -
Волинь, Холмщина	2 -
Підкарпатська Русь	6 -
Заокеанські	9 -
Чехословаччина	47 -
Німеччина	2 -
Франція	5 -
Польща	18 -

Австрія.	6	назв.
Бельгія.	1	-
Мадярщина.	1	-
Шваїцарія.	1	-

в/ Газети :/ 1914-1931р.р./

назв.	235
збірок.	330
примірників	9.714

На мовах:

українській	165	назв.
чужоземних	70	-

Розподіл газет по землях, в яких вони виходять:

У.С.Р.Р.	47	збірок.
Галичина	105	-
Буковина	14	-
Волинь, Холмщина.	15	-
Заокеанські.	59	-
Чехословаччина	29	-
Підкарпатська Русь	22	-
Данціг	1	-
Німеччина.	6	-
Франція.	5	-
Англія	1	-
Польща	5	-
Австрія.	12	-
Шваїцарія.	2	-
Болгарія	1	-
Італія	3	-
Бельгія.	1	-
Без означення місця вид.	2	-

в/ Відділ документів:

Документи, листування, тощо . . .	1.685	арк.
Рукописи	21	прим.
Нлякати	14	-
Фотোগрафії та ілюстрації . . .	20	-
Портрети	2	-
Грошові знаки	309	-
Печаток мідних	2	-
Архівних фондів нерозібра - них - I, коло	5.000	арк.

Ч А С О П И С И

що надходили від редакцій до Українськ.
Історичного кабінету в р.1931:

а/ Ж у р н а л и.

1. "Архівна справа". Харків.
2. "Біологічні Вісті". Київ.
3. "Більшовик України". Харків.
4. "Бойова Молодь". Вінніпег.
5. "Бюлетень Гетьманської Управи". Берлін.
6. "Бюлетень Київської Секції Наукових Робітників". Київ.
7. "Бюлетень Центрального Архівного Управління УСРР". Харків.
8. "Вікна". Львів.
9. "Вільне Козацтво". "Вольное Казачество". Прага.
10. "Вісти Всеукраїнської Академії Наук". Київ.
11. "Вістник Союзу Українських Емігранських Організацій в ЧСР". Прага.
12. "Велинський Господар". Луцьк.
13. "Гуртуймося". Прага.
14. "Дзвони". Львів.
15. "Дзвіночок". Львів.

16. "Духовний Сіяч". Кременець.
17. "Життя і знання". Львів.
18. "Кіноча Доля". Коломия.
19. "За грамоту". Харків.
20. "Записки Наукового Т-ва ім. Шевченка". Львів.
21. "Записки Одеського Наукового при У.А.Н. Товариства". Одеса.
22. "Зиз". Львів.
23. "Колічки". Варшава.
24. "Кооперативне Будівництво". Харків.
25. "Кооперативна Республіка". Львів.
26. "Красзнавство". Харків.
27. "Літературно-Науковий Вістник". Львів.
28. "Літопис Червоної Калини". Львів.
29. "Літопис Українського Друку". Харків.
30. "Молоді Робітники". Львів.
31. "Наш приятель". Львів.
32. "Нова Громада". Харків.
33. "Нові Шляхи". Львів.
34. "Пчолка". Ужгород.
35. "Радянський Книгар". Харків.
36. "Робітниця". Вінніпег.
37. "Розбудова Нації". Прага.
38. "Самостійна думка". Чернівці.
39. "Самостійна думка Української Матері". Чернівці. /Додаток до "Сам. Думки"/
40. "Село". Прага.
41. "Service de Presse Ukrainien". Prague.
42. "Сільський Господар". Львів.
43. "Сільсько-Господарська Кооперація". Львів.
44. "Сільсько-Господарський Інформаційний Бюлетень". Харків.
45. "Slovenský Přehled". Praha.
46. "Соціал-Демократ". Подєбради.
47. "Sprawy Narodowościowe". Warszawa.
48. "Студенський Вісник". Прага.
49. "Студенський Плях". Львів.
50. "Табор". Варшава.
51. "Точило". Вінніпег.
52. "Тризуб". Париж.
53. "Український Інвалід". Каліш.

54. "Український Інженер". Подєбради.
55. "Український Цасічник". Львів.
56. "Ukrainian Press service". Прага.
57. "The Ukrainian Review". New York.
58. "Український Філятеліст". Відень.
59. "Українська Школа". Львів.
60. "Учительське Слово". Львів.
61. "Шашкевичівські Вісти". Золочів.
62. "Шлях Виховання і Навчання". Львів.
63. "Шляхом Незалежності". Варшава.

б/ Газети:

- I. "Більшовик Полтавщини". Полтава.
2. "Bulletin". Bruxelles.
3. "Bulletin d'informations Ukrainiennes Genève".
4. "Bulletin". London.
5. "Бюлетень Спілки Українських Інженерів на Словаччині". Братіслава.
6. "Вперед". Львів.
7. "Вперед". Ужгород.
8. "Wiadomości Ukrainckie". Warszawa.
9. "Вістник Української Громади у Франції". Париж.
10. "Вістник". Вінніпег.
11. "Голос життя". Ужгород.
12. "Господарсько-Кооперативний Часопис". Львів.
13. "Громадський Голос". Львів.
14. "22 січня". Париж.
15. "Діло". Львів.
16. "Дніпро". Філадельфія.
17. "За соціалістичну перебудову". Харків.
18. "Зброя Політехнізації". Харків.
19. "Зоря". Дніпропетровське.
20. "Канадійський Ранок". Вінніпег.
21. "Карпатська Правда". Ужгород.
22. "Колективіст Глуховщини". Глухів.
23. "Колективіст Переяславщини". Переяслав.
24. "Комсомолец України". Харків.
25. "Канадійський фармер". Вінніпег.

26. "Мета" Львів.
27. "Молодий Більшовик". Харків.
28. "Народна Воля". Скрентон.
29. "Народня справа". Львів.
30. "На Сторохи". Софія.
31. "Наддніпрянська Правда". Херсон.
32. "Наша Земля". Львів.
33. "Неділя". Львів.
34. "Незалежність". Париж.
35. "Нове життя". Чернівці.
36. "Новий час". Львів.
37. "Оборона". Харків.
38. "Osteuropäische Korrespondenz". Berlin.
39. "Праця". Львів.
40. "Працююча Молодь". Мукачєво.
41. "Пролетарська Правда". Київ.
42. "Рада". Львів.
43. "Радянське Село". Харків.
44. "Робітнича Газета Пролетар". Харків.
45. "Робітничі Вісти". Млада Болєслава.
46. "Свобода". Джерзи Ситі.
47. "Свобода". Львів.
48. "Свобода". Ужгород.
49. "Селянська Правда". Гумань.
50. "Селянська Правда". Першомайське.
51. "Січ". Шикаго.
52. "Сила". Львів.
53. "Сурма". Місце видання неозначено.
54. "Україна". Буенос-Айрес.
55. "Україна". Шикаго.
56. "Україна". Прага.
57. "Ukraine Bericht". Berlin.
58. "Українська Громада". Детройт.
59. "Український Голос". Вінніпег.
60. "Український Голос". Перемишль.
61. "Українське життя". Станиславів.
62. "Українська Кореспонденція". Прага.
63. "Ukrainiská Korrespondence". Прага.
64. "Українська Нива". Луцьк.
65. "Український Прапор". Берлін.
66. "Українське Слово". Яворів.
67. "Український Хлібороб". Порто-Уніон.
68. "Учительський Голос". Мукачєво.

69. "час". Чернівці.
 70. "Червоне Запоріжжя". Запоріжжя.
 71. "Червоний Кордон". Кам'янець на Под.
- Додатки до часописів:
72. "Vida Ukraina". Porto Uniao.
 73. "Ілюстровані Вісті". Львів.
 74. "Масовий Театр". Львів.
 75. "Молоді Каменярі". Львів.

Редакціям зазначених часописів Український Історичний кабінет складає щире подяку.

ОСОБИ ТА ІНСТИТУЦІЇ,
що спричинилися до поповнення збірок Укр.
Історичного кабінету матеріялами в 1931р.,
за що Історичний кабінет висловлює їм щире
подяку:

1. Проф. Л. Білецький.
2. Інж. М. Богатирів.
3. Д-р І. Борщак.
4. П. Блазюкевич.
5. Проф. С. Ш. М. Битинський.
6. Я. Бурсак.
7. Інж. С. Безручкова.
8. В-во "Червона Калина".
9. - "Чесько-Українська Книга".
10. - "Тризуб".
11. - "До зброї".
12. - "Сіяч".
13. - "Торбан".
14. - "Українкор".
15. - "Вільне Козацтво".
16. Громада Кубанців.
17. Д-р Ю. Гаєвський.
18. Д-р Л. Гуменюк.
19. Д-р Б. Гомзин.
20. Головний Комітет Української Се-
лянської Спідки.
21. Д-р Г. Деркач.
22. Арк. Кивотко.
23. Я. Івасів.

24. Інститут історії української культури в Харкові.
25. Д-р І. Кухарчук.
26. В. Каленик.
27. Проф. Д-р Л. Кобилянський.
28. Інж. А. Кість.
29. Д-р В. Кушнір.
30. М. Кучер.
31. Книгарня Українського Центрального Комітету у Варшаві.
32. І. Липовецький.
33. Проф. М. Лорченко.
34. М. Липовецька.
35. К. Личман.
36. Доц. Б. Лисянський.
37. Микола Москалюк.
38. М. Мантуляк.
39. Міжорганізаційний Комітет вшанування та оборони пам'яті С.В.Петлюри.
40. Інж. п. Маліїв.
41. В. Мошинський.
42. Інж. С. Нечай.
43. Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові.
44. Одеське Наукове Товариство Української Академії Наук.
45. Євген Онацький.
46. В. Орелецький.
47. Доц. Г. Омельченко.
48. Проф. М. Омельченкова.
49. Д-р М. Обідний.
50. МС. п. Давлійчук.
51. Інж. В. Прохода.
52. Леонід Перегуда.
53. Інж. Д. Петрашівський.
54. Провід орг. українських націоналістів.
55. Руханкове Т-во "Український Сокол у Подєбрадах.
56. Д-р Д. Равич.
57. Академик Проф. Д-р С. Смаль-Стоцький.
58. Проф. Д-р Ян Славик.
59. Інж. М. Скидан.
60. Ф. Сумневич.

61. Д-р Б. Сухоручко-Хасловський.
62. Т. Савула.
63. Інж. Сільченко.
64. А. Скляр.
65. Союз Українських Емігранських Організацій в Ч.С.Р.
66. Союз організацій інженерів українців на еміграції.
67. Товариство "Просвіта" у Львові.
68. Товариство "Рідна Школа".
69. Товариство Прихильників Української Господарської Академії.
70. Український Громадський Видавничий Фонд.
71. Український Університет у Празі.
72. Український Високий Педагогічний Інститут ім. М. Драгоманова в Празі.
73. Українська Господарська Академія.
74. Український Науково-дослідний Інститут Книгознавства.
75. Український Науковий Інститут у Варшаві.
76. Український Науковий Інститут у Берліні.
77. Українське Воєнно-Історичне Товариство.
78. Українська Національна Рада в Бельгії.
79. Українське Інформаційне Бюро в Женеві.
80. Українська Бібліотека ім. С. Пелюри в Парижі.
81. Українське Бюро в Лондоні.
82. Українська Парламентарна Репрезентація в Польщі.
83. Український Комітет в Ч.С.Р.
84. Українська Спілка Воєнних Інвалідів б. армії У.Н.Р.
85. Доц. Д-р П. Феденко.
86. Директор С. Хандога.
87. Спиридон Черкасенко.
88. О. Чернова.
89. Центральне Архівне Управління УСРР.
90. Центр. Викон. Комітет предст. україн. орган. для перевед. акції протесту.
91. Центр. Союз Укр. Студентів /ЦЕСУС/.
92. Проф. Ф. Швець.
93. Проф. О. Мицюк.

Р І Ж Н Е.

Український Історичний кабінет, як при відкритті так і в продовж цілого 1931р., одержав багато привітань і побажань успіху в праці від ріжних українських і неукраїнських установ та поодиноких осіб. Історичний кабінет на цьому місці складає щире подяку всім згаданим інституціям і особам за теплі привітання, а зокрема - заслуженому представникові української науки в Празі Академікови Проф. Д-ру С. Смаль-Стоцькому.

В 1931р. Український Історичний кабінет одвідав Міністр Народньої Освіти ЧСР. п. Д-р Дерер та багато інших визначних осіб. Було також кілька відвідин з поза ЧСР.

Із матеріялів, що надійшли до Історичного кабінету за останній час, слід зазначити: 1/ дар директора Семена ХАНДОГИ б. голови Т-ва "Просвіта" в Оставі Моравській - листування та друки, що освітлюють українське життя перед Світовою Війною, зокрема матеріяли про діяльність Оставської "Просвіти"; 2/ дар Євгена ОНАЦЬКОГО - збірка українців з Італії; 3/ дар Інж. С. НЕЧАЯ - українців з Франції; 4/ дар Українського Бюро в Лондоні - українців з Англії; 5/ Також цінні матеріяли - з Польщі та инш.

В-во "ЧЕРВОНА КАЛИНА" у Львові, що видає цінну бібліотеку української мемуаристики, надсилає в дар до Історичного кабінету всі свої видання.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА.

При активній допомозі чеських учених і діячів на ниві взаємного культурного пізнання слов'ян, здійснено одну з дуже важливих українських потреб - утворення в Європі постійного українського культурного осередку, в якому можна було б: 1/зібрати різні матеріяли, що подавали б докладні відомости про Україну; 2/підготувати зібрані матеріяли для наукових дослідів; 3/систематично поповнювати ті збірки свіжим матеріялом, що дає українське життя.

Здійснення цієї потреби саме тепер, коли з під пера чужоземних дослідників раз у раз появляються спеціальні праці про Україну, може бути дуже корисним і для тих, що бажають шляхом наукових дослідів мати правдиві відомости про Україну, і для самої української справи.

Поповнення Українського Історичного кабінету відповідними матеріялами покладається на ціле українське громадянство. На заклик Історичного кабінету вже в перший рік його існування відгукнулося коло ста жертводавців, - як інституцій так і поодиноких осіб, що надіслали до кабінету багато цінного матеріялу. Крім того, 137 редакцій на протязі 1931 року безкоштовно надсилали до Історичного кабінету свої часописи.

Таким відгуком українське громадянство підтвержує доцільність та вагу існування такої інституції в Європі, якою є Український Історичний кабінет. Разом з тим цей відгук дає і підставу Історичному кабінетові звернутися до українських установ і організацій, редакцій, видавництв і поодиноких осіб із проханням

підтримати працю кабінету надсилкою в дар матеріалів і в наступившому 1932 році.

Редакції часописів кабінет просить надсилати по 1-2 примірники своїх видань і що можна - за старі часи, а видавництва - надсилати всі свої видання, що з того чи іншого боку освітлюють життя українського народу.

До українських установ, організацій та поодиноких громадян кабінет звертається з проханням - надсилати все, що на їх думку могло б надатися для праці Історичного кабінету: книжки, журнали газети/особливо за старі часи/, рукописи, річні документи, листування, урядові розпорядження, постанови громадських установ, відозви, заклики, проклямації, оповістки й т. инш., а також фотографії, плякати, картограми, мапи й т. д., чи то в дар чи на переховання. Матеріали передані на переховання залишаються й надалі майном їх власника.

Історичний кабінет ручиться за цілість прийнятих на переховання матеріалів і за повне дотримання умов, на яких матеріали передані. Імена жертводавців будуть публікуватися в Бюлетені Історичного кабінету.

Матеріали належить надсилати на адресу: Praha IV. Loretánské nám. 109. Tschecoslovaquie.
